

osredje, plačati je moral 1 gl. vstopnine. Tri godbe so svirale na različnih krajih; poleg tega je bil vert lepo razsvitljen, in sicer od kavárne, ki se nahaja v osredku njegovem, na vse štiri strani. Dvoje ulic, v katerih je stalo po 8 iz raznobarnih lučic narejenih slavolokov, je peljalo do središča osvečave, ki je bil posebno umetno sestavljen in prekrasno okinčan. V sredi blisketalo se je v živoplamečih lučicah in žarkih ime presvitlega Vladarja, ob straneh so bile sprelepe zvezde itd. — Ob 11. uri začel se je zažigati tudi umetalen ogenj, ki je bil tako rekoč krona veselice. Z žarno-vneto željo: Bog nam živi in ohrani dolga dolga leta visokoslavnega Franca Jožefa zdravega, srečnega in zadovoljnega, zapustil sem o pozni uri kraj veselice, in odhajal proti svojemu stanišču.

(Dalje prihodnjič.)

Letošnja šolska letina.

(Konec.)

Programm der kath. städt. Normalhaupt- und Elementarschule in Oedenburg (Ungarn) ima na čelu sestavek „kvar šolskih daril“ (die Nachtheile der Schulprämien). 1. na obdarovanega, 2. na neobdarovanega, 3. na starše in občinstvo, 4. na učitelje. Zanimiv za nas je ta program, ker ima na drobno izdelan učni črtež za vse nauke in tudi za telovajo v vsem letu. Z madjarskim jezikom začnejo že v prvem razredu po 2 ure na teden, v drugih razredih pa po 3 ure.

Učnikov je na 5 razredni izgledni šoli (Normalhauptschule), z učiteljem risanja, sedem.

Na začetni trirazredni šoli (Elementarschule) so trije učenci in ena učenica za ženska ročna dela. Verouk uče pri farni duhovni. Učenci in učenke so po abcdnem redu, odlično znamenje imajo slabejši učenci, i. t. d. V programu so tudi zaznamovani dnevi javnih spraševanj, katera se začenejo zjutraj ob 8. in popoldne ob 2. uri. — Spraševanja po tem takem dolgo trajajo!

Godišnje izjvešče glavnih gradiških učiona u Karlovcu koncem šolske godine 1872/73. Na čelu je dolg sestavek „mladost in cviet“. Zadržaj sestavka je izražen prav pomenljivo v teh dveh besedah. K sklepu nagovori g. pisatelj (Stepan Valjak, učitelj 3. razreda) mladež, ter jo spodbuja v ljubezen do domovine s besedami pesnika: Vidiš, s kakom moj narod se opakom sudbom bori, vidiš, kak ga mori; ovdí sila, zavidi nemila, neprijateljah i zlo-željiteljah, ond' nesloga, izrod nerazloga, njegov razkida, otrov med njegov' rida (siplje). Dečkov je bilo konec leta v IV. razr. 32, v III. 29, v II. 44, v I. 45; deklic pa v IV. 51, v III. 48, v II. 64, v I. 81. Vversteni so učenci in učenke po napredku in sicer I. red z odl. I, II. in III. red (tedaj prav, kakor smo nekdaj pri nas imeli).

Učiteljev z vero-učiteljem vred je bilo šest, in ravno toliko učiteljic.

Mladež prisustvovala je vsakdnevnoj službi božjoj, osim njekojih dana stroge zime i nepogodna vriemena. — (Kaj ne, da tega ni treba posloveniti?) — Ker so dnevi javnih izpitov naznanjeni, sklepa se, da so bila konecletna šolska spraševanja.

Na slov. Štajerskem, kakor beremo, se je šolsko leto v več krajih končalo s šolsko veselico, katere so več ali manj po časopisih popisane. Naj bolj se je odlikovala šolska veselica v Slovenjo-Gradcu — kraj naj se raje imenuje Nemški-Gradec. — Starši in prijatelji šol so gledali, kako so otroci skakali, jedli in pili, — česar se gotovo vsak dan do dobrega prepričajo — morda tudi, kako znajo peti in deklamovati. Vse to naj bi nadomestovalo nekdanje javne preskušnje, pri katerih so otroci pokazali, koliko so se tega ali unega nauka naučili! Nekdanje preskušnje so bile „Schauprüfungen“; a te javne veselice so pa zgol dušno razveselovanje?! Pri takih okoliščinah ne morem drugega reči, kakor: *Difficile est non scribere satyram.*

Dopisi in novice.

Iz Ljubljane. — Iz vdovskega učiteljskega društva. — Premoženje tega društva rase od dne do dne; denar denar dela; število družtenikov pa se zmanjšuje, letnina ostane v dolgu, in družtenik tak sam izstopi; to se je naj bolj vidilo pri napovedanem občnem zboru 24. dne t. m. — Ob 9. uri je bil začetek zborovanja napovedan, in ob tri četerti na enajsto je bilo moč zborovati, ker prišla je še le tačas skupaj po pravilih tirjana četertina družtenikov. — Premoženja ima društvo 29.350 gl. v državnih zaveznicah in 650 gl. v gotovini, od teh je 630 gl. naloženih v hranilnici. Pokojnine in podpornine so dobivale 4 vdove in 14 sirot vsega skupaj 561 gl., in izvanredno je dobil tudi onemogli učitelj 80 gl. podpornine. — Umerla sta med letom 2 uda in pristopila tudi 2. Odborovih sej je bilo treje. — Vdovi r. g. M. Bernika je pripoznal občni zbor pravico do pokojnine za njo in podpornine za 2 sirot; nekemu onemoglemu učitelju je na pismeno prošnjo zopet privolil po §§. 12, 16. 17. i 18. 40 gl. podpornine, ker je ubožstvo dokazano, in zaradi tega družtvene vdove in sirote na škodo ne pridejo. Zbor se zahvaljuje odstopivšemu blagajniku gosp. M. Putre-tu za njegovo marljivo in varčno gospodarjenje družtvenega premoženja in enoglasno voli v predsednika gosp. dr. Antona Jarca, v podpredsednika gosp. Andreja Praprotnika, v tajnika in blagajnika g. Mateja Močnika, odborniki so gg. Čenčič Jernej, Šot Jakob in Tomšič Ivan, iz Ljubljane, Kogej Janez iz Brezovice, Praprotnik France iz Ježice in Suhadobnik Leopold iz Šmartnega pod Šmarno goro. V pregledovalce računov se volijo gg. Adamič France iz Šmartnega pri Litiji, Tomšič Ivan in Zarnik Martin iz Kroke. Zborovanje se sklene ob pol ene. Pregledovalci pregledajo račune, katere najdejo brez pomankljivosti.

— Šole, srednje in ljudske, se začnejo pri nas kakor navadno s 1. oktobrom. — Na spodnji realki nehajo baje slovenski vstrični razredi, — na mestnih šolah pa nedeljska šola za rokodelske učence. Mislimo pa, da bodo kakor l. l., pri obertnijski šoli pripravljajoči razredi; kolikor rokodelske dečke poznamo, jih je le nekaj malo takih, ki so zreli za obertnijsko šolo, večina bi pa sicer ostala brez poduka. — Na mestnih šolah bode zanaprej 8 učiteljev, in 4 podučitelji. — Na dekliski vadnici združeno z ženskim izobraževalnico se začne to šolsko leto 2. razred, in tako zaporedoma, da postane 4 razredna šola.

— Časniki toliko ugibajo, zakaj da terg Motnik na Kranjskem nima vredjene šole; šola za silo je že od nekdaj tam. — »Terg naj bi se prisilil,